

Befektetés a jövőbe

Horizontális témák érvényesítése az intézményrendszerben és a fejlesztésekben

  Hullai Bernadett, NFÜ - Koordinációs IH

Áttekintés

- Jogszabályi környezet
- Elvek érvényesítése a fejlesztésekben
- Végrehajtás Operatív Program
- Egyszerűsítési folyamat: elvek érvényesítése 2009-től

Jogszabályi környezet

- A SA-KA támogatás alapelvei: (A TANÁCS 1083/2006/EK RENDELETE)

1. Kiegészítő jelleg, összhang, koordináció, megfelelés
2. Programozás
3. Partnerség
4. Területi szintű végrehajtás
5. Arányos intervenció
6. Megosztott irányítás
7. Adicionalitás
8. Férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és a megkülönböztetés tilalma
9. Fenntartható fejlődés

TerKoh

EE

FF

ÚMFT szerinti horizontális területek

Jogszabályi környezet

- „A tagállamok és a Bizottság megteszik a megfelelő lépéseket a **nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen megkülönböztetés** megakadályozása érdekében az alapok különböző végrehajtási szakaszai során”...
1083/2006/EK RENDELET, 16. cikk
- „Az alapok célkitűzéseit a **fenntartható fejlődés** keretében, valamint a **környezet védelme és állapotának javítása céljának** a Közösség általi előmozdítása keretében kell megvalósítani, a Szerződés 6. cikkében^[1] megállapítottak szerint.”
1083/2006/EK RENDELET, 17. cikk
- A kiválasztási szempontok meghatározásakor biztosítani kell, hogy olyan projektek kerüljenek kiválasztásra, amelyek ... e) hozzájárulnak a **környezeti fenntarthatóság és az esélyegyenlőség** érvényesüléséhez...
255/2006-os Korm. rendelet 14§.
- Az előrehaladási jelentés a következő információkat tartalmazza: ... A célokhoz mért előrehaladás, beleértve a számszerűsített célok mutatóit; ...e) **A környezeti fenntarthatóság és az esélyegyenlőség érvényesítése a TSZ-ben foglalt rendelkezések szerint...**
16/2006-os MEHVM-PM rendelet: 23§. (3)

[1] „A környezetvédelmi követelményeket – különösen a fenntartható fejlődés előmozdítására tekintettel – be kell illeszteni a ... közösségi politikák és tevékenységek meghatározásába és végrehajtásába.”

OP-k, AT-k, konstrukciók

Minden OP-ban közös, illetve OP-specifikus feladatok/célok is megfogalmazódnak, az ÚMFT alapján. (2. vagy 3., és végrehajtási fejezetben)

Minden OP tartalmazza az SKV (stratégiai környezeti vizsgálat) összefoglalását

Az **AT-k** általában a kiválasztási szempontrendszerben önállóan nevesítik a 2 horizontális területet.

A **pályázati konstrukciókban** a Pályázati Útmutató C, E, F fejezeteiben; az Adatlapon; és a két önálló horizontális útmutatóval jelennek meg a szempontrendszerek.

Projektszintű lehetőségek, 2007-2008

ÚMFT szinten **60 FF és 50 EE** szempontot azonosított az NFÜ, amelyek közül **hatról illetve hétről** minden pályázónak évente adatot kell nyújtania (indikátorok), és annyi szempont esetében kell többletteljesítményt nyújtania, amennyivel legalább **1, ill. fél+fél pontot (maximum 5+5 pontot) elér az értékelésében.**

A közös szempontlistát a PEMCs-ek alkalmaz(hat)ták, szűkít(het)ték a konstrukciókra.

A **KOR IH** korábbi útmutatásai alapján közös elemek (elvileg):

- **Jogosultsági** (kötelező) és **értékelési** (kötelezően választható) szempontok között FF és EE szempontok is vannak.
- **Jogosultság:** az indikátorok megadása + speciális, konstrukciófüggő jogosultságok (jellemzően nyilatkozatok formájában)
- **Értékelés:** horizontális többletteljesítmények vállalása
- Értékelők és BB tagok felkészítése (KSz felelőség)
- Szerződésben: a vállalások megjelölése
- Jelentések (PEJ, ZJ, PFJ)
- Helyszíni szemlék
- Projektszintű monitoring

Szankciók(?)

- Amennyiben az ... **előrehaladási jelentést** ... nem nyújtja be; ... nem állnak összhangban a támogatási szerződésben foglaltakkal; ... illetve a célokhoz mért előrehaladás nem kielégítő, a KSZ
- tájékoztatja a kedvezményezetteket ... **korrekciókról**; vagy
- kezdeményezi a **TSz módosítását**, vagy
- kezdeményezi a **támogatás felfüggesztését**...
  - **16/2006-os MEHVM-PM rendelet**: 23§.(5)
- Ha a kedvezményezett a szerződésben vállalt kötelezettségeit (beleértve a fentieket is) nem, vagy **75%-nál kisebb arányban teljesíti**, az igénybevett támogatás egészét ... (2008 aug. előtti állapot:) a jegybanki alapkamat kétszeresével növelve kell visszafizetnie; (2008 augusztus utáni állapot): nem pályázhat.

Intézményrendszer vonatkozó feladatai

- Horizontális **közös tartalmak** elkészítése
- Sablondokumentumok és **IMK** karbantartása
- **Képzés**, benne: stakeholderek felkészítése
- **Pályázati tanácsadás**, pályázati helpdesk
- **EMIR**, mely 2008 közepére képessé vált programozni a horizontális adatlapokat
- Nemzeti Fejlesztési Ügynökségen belül működő **Horizontális Munkacsoport**, amelyet a KIH fog össze
- Monitoring

VOP

- A VOP biztosítja, hogy az alapok megvalósítása a **partnerség, programozás, értékelés, (pénzügyi) menedzsment, monitoring és ellenőrzés alapelvei és szabályai** szerint történjenek.
- A Végrehajtás Operatív Program **átfogó célja biztosítani az ÚMFT hatékony, eredményes, szabályszerű és átlátható megvalósítását, elősegíteni a 2007-2013-as időszakban felhasználható források teljes abszorpcióját.**

VOP prioritásai

- Az 1. prioritás elsősorban az **intézményrendszer humán erőforrás-igényét** hivatott biztosítani.
- A 2. prioritás az **intézményrendszer szereplői** által ellátandó, főként az alapok felhasználásának jogszabályi követelményeiből adódó **feladatok** hatékony ellátásához kíván hozzájárulni, ennek érdekében fő céljai egyrészt a támogatások lebonyolításához szükséges **hatékony monitoring és értékelő rendszerek** rendelkezésre állásának biztosítása, másrészt a **tájékoztatással és nyilvánossággal** kapcsolatos valamennyi követelmény teljesítése, **továbbá a tanácsadói szolgáltatások helyi elérhetőségének biztosítása** a (lehetséges) kedvezményezettek számára.

Leghátrányosabb Helyzetű Kistérségek Programiroda

- Az LHH eljárásrend értelmében **mind a 33 kistérség számára elkülönítésre került egy összeg**, amelyre a kistérség a központilag megadott keretek között, a partnerség biztosítása mellett összeállíthatja projekt-csomag tervezetét.
- A 33 leghátrányosabb helyzetű kistérségre összpontosító zászlóshajó program („Nem mondunk le senkiről” – Leghátrányosabb Helyzetű Kistérségek – LHH – Program), célja, hogy a **foglalkoztatási, foglalkoztathatósági, képzési-oktatási, egészségügyi és szociális feltételek továbbfejlesztése révén** mozdítsa elő a kistérségek felzárkóztatását.
- A 2008. december 1-i határidőre **mind a 33 kistérség összeállította, konszenzussal vagy nagy többséggel elfogadta és benyújtotta projekt-csomagját**. A projekt-csomagokban összesen **1.700 projekt javaslat**, kistérségenként átlagosan kb. 50 projekt javaslat szerepelt. **2009. első félévében** témánként megjelentek a **tervezési útmutatók**. A projekt gazdák ez alapján dolgozták ki a részletes projekt javaslatokat.
- **2009 II. negyedévében** az LHH zsűrik döntöttek a támogatott projektekről a kistérségi projektcsomagok alapján.
- Szabad forrás kiosztása - **2009. IV. negyedév**.

Roma Program Támogatási Hálózat

- Az RPTH célja a **roma civil szervezetek és közösségek** Európai Uniói forrásokhoz való hozzájutásának elősegítése, valamint a pénzeszközök megfelelő, szakszerű elköltését és elszámolását segítő **szakmai tanácsadó hálózat működtetése**.
- Az RPTH munkatársai **régióként** segítik a roma helyi kisebbségi önkormányzati és civil szervezeteket, vállalkozásokat a pályázatgenerálástól egészen a projektzárásig a projekt végrehajtásában.
- A hálózat munkatársai info- napokat a régiókban, hírlevelet szerkesztenek és juttatnak el a roma szervezeteknek, **pályázatokat generálnak**. Nyertes pályázatok száma 2008-ban **61** volt, a nyertes pályázatok összesen **1,85 Mrd HUF (7,4 M EUR)** támogatásban részesültek; a projektekhez kapcsolódó **egyéb tanácsadási tevékenység** során **540** projekt különböző életrészekében nyújtottak segítséget a hálózat munkatársai.

Kistérségi Koordinációs Hálózat

- 2008. február 1-jétől a Kistérségi Koordinátori Hálózat feladatait az NFÜ Központi Fejlesztési Programirodája koordinálja,
- **kistérségenként 1 koordinátort** foglalkoztatnak a regionális fejlesztési ügynökségek - a hátrányos helyzetű kistérségekben a koordinátorok száma 2 fő, a **második koordinátor ún. roma kistérségi koordinátor**, akinek kiemelt feladata az adott kistérség roma népességet képviselő szervezeteinek projektjeivel kapcsolatos tanácsadás.

Esélyegyenlőségi útmutató

Fenntartható fejlődés útmutató

VOP intézményrendszeri eredményei

- **Akadálymentes honlap és pályázati felhívások**
- A **VOP MB** ülés **helyszínválasztás**: megfelelően a horizontális szempontoknak.
- Az **esélyegyenlőség** a foglalkoztatás egészére vonatkozó alapelv. A **munkaerő toborzás, kiválasztás** kapcsán az esélyegyenlőségi feltételeket betartása alapkövetelmény. Az NFÜ munkatársai egynapos esélyegyenlőségi – **gender mainstreaming - képzésen** vettek részt.
- Az NFÜ lehetőséget biztosít a gyermekét nevelő szülők **részmunkaidős** foglalkoztatásához.
- Az NFÜ 2008-ban **új épületbe** költözött, jelenlegi székhelye teljesen **akadálymentes** épület.
- A **környezeti fenntarthatósági szempontot** figyelembe véve az NFÜ 2009 során megkezdte a felkészülést az Európai Unió Hitelesített Környezetvédelmi Vezetési Rendszer (EMAS) minősítésének megszerzéséhez.
- **szelektív hulladékgyűjtés**: az NFÜ mindkét székházában bevezetésre került;
- környezettudatos energiahasználat; az új székház 120 m² **napkollektorral** rendelkezik, a meleg víz előállítását kizárólag ezeken keresztül történik;
- **elektronikus információtovábbítás és megőrzés**: 2008. IV. negyedévében bevezetésre került a **workflow rendszer** a szerződéskötés és külföldi kiküldetés tekintetében. A szabályozás értelmében a felhasznált papír mennyisége jelentősen csökkenni fog a rendszer használatával.
- **közlekedési feltételek**: az NFÜ jelenlegi székháza tömegközlekedéssel jól megközelíthető és fedett kerékpártárolóval rendelkezik.

Egyszerűsítés az ÚMFT-ben

- A piaci és a nem piaci szereplők **adminisztratív terheinek csökkentésére**, valamint az eljárások egyszerűsítésére és gyorsítására irányuló kormányzati programról szóló **1058/2008. (IX. 9.) Korm. határozat**
- a pályázati rendszer **egyszerűsítése és gyorsítása** érdekében elvégezte a kapcsolódó jogszabályok felülvizsgálatát, illetve azonosította azon beavatkozási pontokat, melyek **azonnal és közvetlen módon enyhítik a pályázók terheit** és a forrásokhoz **könnyebb hozzáférést** tesznek lehetővé.

A legfontosabb egyszerűsítések

- **normatív pályáztatás kiterjesztése és szerződésének egyszerűsítése**
- **szerződéskötések gyorsítása**: egyes, korábbiakban a szerződéskötéshez és/vagy a pályázat benyújtásához kapcsolódó dokumentumok ellenőrzésének áthelyezése az **első kifizetéshez**,
- egyes igazolásokat elegendő az **első kifizetési kérelem benyújtásakor** rendelkezésre bocsátani - különösen fontos ez az önerő igazolásánál, mert ezzel növeljük a kedvezményezettek likviditását,
- **kifizetések gyorsítása**: hitelesített számla-másolatok benyújtása alóli felmentés kiterjesztése; kiemelt területek (nagy volumenű infrastrukturális beruházások – M7, 4-es metró, Kohéziós Alap csomag-, valamint Jeremie és TÁMOP kiemelt projekt előleg) kifizetéseinek gyorsítása
- **biztosítéki terhek enyhítése**: biztosítékmentességi kör kiterjesztése 50 millió forintig
- **előleg emelése és általánossá tétele**
- dokumentum-alapú ellenőrzések egyszerűsítése
- Kormányhatározatban nevesített projektek kiválasztási eljárásrendjének gyorsítása
- **Késedelmi kamat** bevezetése a végrehajtó intézményrendszer vonatkozásában
- **Eljárási alapelvek** meghatározása: garanciák, amelyek **védik** a pályázók/kedvezményezettek **alapvető érdekeit** (pl.: jogszabályok megtartása, és másokkal való megtartása, egyenlő bánásmód, tisztességes ügyintézéshez és határidőben hozott döntéshez való jog, jóhiszeműség, költségtakarékosság, stb.)
- Éves pályázati **felhívás-módosítások** számának **maximalizálása**
- **Pályázati konstrukciócsomagok rövidítése, dokumentumok rövidítése, összevonása**

Egyszerűsítés a horizontális elvekben

- Továbbra is cél a **két horizontális támogatási alapelv** nagyjából egységes megjelenítése és működtetése **projektszinten**. A folytonosság fenntartása, az eddigi intézményrendszeri, pályázói és értékelői munka **eredményeinek megőrzése**, majdani elemezhetősége érdekében a szempont-sorszámokat tovább kell vinni.
- **Konstrukciónként minél rövidebb** (csak releváns) **szempontkészletet** kell a pályázók számára elérhetővé tenni (10+10 sor ideális)
- **Két útmutató aktualizálása és rövidítése elkészült**, területi kohéziós útmutató továbbra is egyeztetés alatt
- **Végrehajtási útmutatókra és részletesebb eljárásrendekre is szükség lehet**

Köszönöm figyelmüket!

